

Naturavdelningen/Länsstyrelsen i Västra Götalands län. Verksamhetsrapport/information Kosterhavets NP, april 2024.

Här följer en redovisning av genomförda, pågående och planerade aktiviteter i Kosterhavet som information till Kosterhavsdelegationen sammanställt av Funktionen för Kosterhavet. Rapporten innehåller inte allt men troligen de viktigaste aktiviteterna.

Kosterhavets verksamhetsområden och personal

Kosterhavets verksamhetsområden är naturvårdsskötsel över och under ytan, tillsyn, naturumsverksamhet, fastighetsförvaltning samt drivande i en rad projekt. Dessutom har Funktionen Kosterhavet all marin förvaltning i länet söder om Kosterhavet sedan ett par år.

Bland projekten finns EU Life-projekt, Interreg Nordsjön, LOVA m fl. Kosterhavet är också engagerade i IAS-arbetet och ÅGP-åtgärder.

Personalstaten idag.

Placering på Kosterhavskontoret Sydkoster:

Naturvårdsförvaltare land	Lisa Karnfält	80%
Marin naturvårdsförvaltare	Anita Tullrot	50%
Projektledare Life Lophelia	Anita Tullrot	50%
Projektcontroller Life Lophelia	Marie Pehrsson	20%
Praktisk naturvårdsförvaltare	Tomas Willdal	90%
Praktisk naturvårdsförvaltare	Douwe van der Woude	100%
Naturumsföreståndare	Mathilda Freij	100%
Naturvägledare	Örjan Karlsson	100%
Säsong- och timanställda naturum	4 st	
Timanställda naturvårdsskötsel och städ	3 st	
Nationalparkschef	Anders Tysklind	100%

Placering Göteborg:

Marin naturvårdsförvaltare	Anders Olsson	100%
----------------------------	---------------	------

KOSTERHAVETS NATIONALPARK

Skötselåtgärder

Restaurering av koraller- LIFE Lophelia

Vi har fått medel från EU:s miljöfond LIFE och Havs- och vattenmyndigheten till ett projekt som vi kallar LIFE *Lophelia*. Det handlar om restaurering av kallvattenkorallrev på sex platser inom Natura 2000-området Kosterfjorden-Väderöfjorden. Projektet startade hösten 2019 och kommer att pågå fram till och med 2025, och sker i samarbete med Göteborgs universitet, Tjärnö marina laboratorium.

Reven är nu tillverkade och de konstgjorda reven ska placeras ut den kommande månaden i havet så att korallernas larver får något att sätta sig på. De behöver hårda ytor som sticker upp från havsbotten för att trivas. Idag återfinns endast två små områden av levande korall, ett vid Säcken och ett vid Väderöarna. Korallrev är mycket artrika miljöer.

Omfattande metodutveckling både i laboratoriemiljö har genomförts innan beslutet hur dessa konstgjorda rev skulle se ut. Utsättningen på de sex platserna där vi har fiskeförbud kommer att ske i juni. I projektet har vi även undersökt miljöförhållandena på de olika platserna och gjort en noggrann kartläggning av bottenarna.

Vi har låtit göra en folder och en populärvetenskaplig film om projektet och som nu översätts till engelska. Filmen kommer att visas på bland annat naturum Kosterhavet. Läs mer om vad som händer i projektet på www.lifelophelia.se

Ytterligare fiskebegränsning i redan trålskyddade områden

Från 15 oktober-2021 är allt fiske förbjudet i tio av de redan trålskyddade områdena i Koster-Väderöfjorden (undantaget är Hällsöflaket). Syftet är att skydda faunan på bottenarna. I flera av områdena finns det kallvattenkoraller eller rester av korall, men även annan värdefull fauna. Passiva redskap, till exempel burar som fiskas i länkar men också handredskap kan skada på olika sätt. Dialog om dessa regelförändringar har skett inom Samförvaltningen Norra Bohuslän med berörda fiskare. Vi behöver fortsatt informera om dessa regler till allmänheten och informerade på vår webb och på facebook inför årets hummerfiske.

KOSTERHAVETS NATIONALPARK

Restaurering av stortare

Ett nytt projekt startade under 2023 med uppföljning av den stora brunalgen stortare som bildar artrika undervattensskogar. Utveckling och test av restaurering sker under 2024-25 i nationalparken men även i Väderöarnas naturreservat. Detta sker med medel från Havs- och vattenmyndigheten och i samarbete med Göteborgs universitet. Projektet är tänkt att pågå till och med 2025.

Restaurering av ålgräsängar

I uppföljningen av ålgräs som vi genomförde 2018 upptäcktes att två ålgräsängar hade försvunnit väster om Sydkoster, vid Långevik och Tångudden. Sommaren 2020 restaureras 8 000 kvadratmeter ålgräs. Skotten togs från en närliggande och livskraftig ålgräsäng och planteras sedan av dykare. Planteringen såg mycket bra ut i juli 2020 när allt var klart, men vid en uppföljning i oktober såg tyvärr mycket ut att ha dött. Forskare från Göteborgs universitet gjorde en del försök under sommaren 2021 för att ta reda på varför skotten inte överlevt. Man har bland annat tittat på näringstillgång, sedimentet, drivande algmattor och krabbskador. Resultaten tyder på störningar och bete från krabbor och havsborstmaskar och olika påväxtorganismer som de främsta orsakerna till de stora förlusterna på båda platserna.

Under sommaren och hösten 2023 genomförde forskare på Göteborgs universitet en pilotstudie för att bedöma om reduktionsfiske och planteringstäthet kan minska skadorna från strandkrabbor och andra ryggradslösa djur på planterat ålgräs. Resultaten visar att det är framför allt en tät plantering som ger bäst överlevnad. Under 2024 kommer ytterligare tester att genomföras av forskarna i nationalparken på en mer mekaniserad tät plantering för att begränsa kostnaderna. Länsstyrelsen har erhållit LOVA-medel för dessa tester. Vi hoppas så småningom kunna återplantera ålgräset i Långevik och Tångudden.

Strandstädning 2024

Årets strandstädning utförs återigen av Trossö naturvårdsuppdrag inom vårt ramavtal. Vi har tyvärr fått minska årets uppdrag med en tredjedel av budgetskäl. Tillsammans med entreprenören har vi gjort en plan för prioritering. Vi har prioriterat alla fågel- och sälskyddsområden, öar och

områden som betas, badstränder och områden där vi har kännedom att mycket skräp samlas.

Fortsatt gäller att inte plocka skräp på Ängklåvebukten på Saltö, där 100 meter av denna strand är en referensstrand en sk. OSPAR-strand. Där räknar man antal och typ av skräp tre gånger per år. Stranden ingår i ett nätverk av stränder runt vår kust och det är Håll Sverige Rent som har detta uppdrag från Havs- och vattenmyndigheten. På stranden samt vid Entré Saltö finns en tydlig skylt om detta.

EU Life RestoRED

På Nästången gjordes den sista delen av den större huggningen i lagom tid innan det frös på så pass bra att vi kunde köra ut allt virke. Gullvivorna har redan ökat markant när ljuset nu når ner till marken i området.

I april kunde även ljungbränning genomföras, när det till slut blev en bra dag med rätt förutsättningar. Pump och brandslangar användes för att tryggt kunna avgränsa området och ha en säker släckning. Restaureringen på Nästången utförs av Högås Alltjänst inom vårt ramavtal.

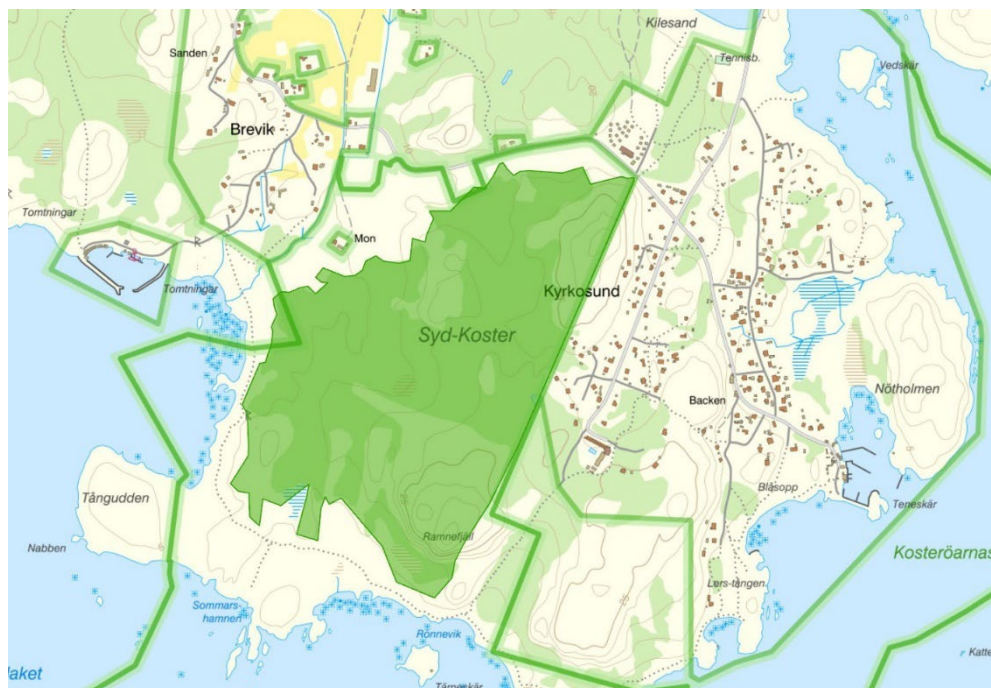
På ön Bissen gjordes även här den sista huggningen under vintern samt även en hel del röjning. Arbetet är igång på Ramsökalven där en lyckad bränning både av gräsmark- och ljunghed genomfördes. Här har även röjning genomförts.

I år planeras för betesdjur på Bissen och Ramsökalven. Tjaldur, vår djurhållare på Nordkoster, planerar att släppa en grupp får på Ramsökalven. Bissen ska betas med en grupp Highland cattle från Resö (samma grupp som är på Trossö-Kalvö-Lindö).

Syftet med projektet är att restaurera hävdberoende naturtyper i Natura 2000-områden. Projektet har ett fokus på åtgärder för pollinatörer och pågår till 2027. Läs gärna mer här: [Startsida - LIFE restoRED](#)

Ansökan - EU Heath Life

Ett nytt restaureringsprojekt är under framtagande med ansökan till hösten, med namn "Heath Life". Projektet ska fokusera på hedmarker, framför allt ljunghedar. Övergripande om projektet finns att läsa i bilaga, för den intresserade. Vi vill i ansökan ta med området inom nationalparken på Sydkoster (se helgrönt-område på karta nedan). Inom restaureringen vill vi återställa delar till öppen ljunghed, buskrika hedar och delvis ljusöppen tallskog. Planen är också att vi ska få möjlighet att byta ut gamla stängsel och att göra en ny fällindelning för att förbättra skötseln med bete.

Djurhållning

I sommar kommer vi ha samma djurhållare som förra året, med ett par nya tillägg se under Life RestoRED, och en ny grupp får på Kockholmen.

Tack vare att vi söker jordbruksstöd (miljöstöden) på markerna vi sköter kan vi trots nedskärningarna i budgeten upprätthålla en bra skötsel på slätterängar, betesmarker och åkrar.

KOSTERHAVETS NATIONALPARK

Kosteröarna

Cykelstället vid Kilesand har använts väl förra säsongen. Vi kan inte säga säkert att det gjort skillnad på slitaget på stranden, men förhoppningsvis bidrar det till att vi bättre kan skydda martornen. Vi behöver också hitta en lösning för gummibåtar som dras upp på stranden. Ankrade båtar i naturhamnen behöver kunna göra rätt när de vill ta sig iland. Tanken är att undantaga 15-20 meter av stranden som möjlig plats för angöring. Dialog påbörjad med markägare.

En hel del reovering av stängsel har behövt utföras av egen personal. Vi har fortfarande ett stort behov av stängsling. Vår ramavtalade stängselentreprenör, Salthagen AB, har gjort en hel del jobb med underhåll, förbättring av stängseldragningar och nystängsling som underlättar flyttning av djur mellan hagar och framför allt att dessa områden kan skötas enligt skötselplanen.

Trossö naturvårdsuppdrag (entreprenör i ramavtalet) har under vintern gjort några mindre röjningar.

Erosionen i strandkanten på Sane i sundet på Sydkoster har ökat. Grässvålen lossnar och rasar ner när sanden eroderar. På några ställen har även en del Kostertistlar, martorn, försvunnit. Vi tittar på åtgärder som att utöka hastighetsbegränsningen i sundet och olika former av skydd i strandkanten. Fysiska insatser beräknas bli kostsamma och i nuläget är möjligheterna begränsade.

Förra året tog vi ett helhetsgrepp i arbetet med upplagda båtar på stränder inom naturreservatet tack vare revideringen av föreskrifterna. Genom information på plats med skyltar och lappar på båtarna, samt via sociala medier och vår hemsida, har vi kommit i kontakt med de flesta aktuella båtägare. Syftet var att kartlägga ägare till båtarna för att ha möjlighet att ta bort de som är övergivna och att båtar flyttas till lämpligare platser för långtidsförvaring. Undantag för markägare och sjöbodägare kommuniceras när vi fått kontakt. De båtar som inte hade någon känd ägare förvaras nu fram till hösten. Förhoppningsvis finner fler sin ägare under sommaren.

Naturvårdsbränning

En mindre ljungbränning genomfördes i april på Långegårdesholmen, utöver de redan nämnda inom Life RestoRED. Fler bränningar var planerade, men den kalla och blöta våren gav inte möjlighet.

KOSTERHAVETS NATIONALPARK

Västra Rossö/Kockholmen

Det gamla stängslet på Kockholmen har bytts ut och är nu mer får-säkrat inför årets betessäsong.

Saltö

Några mindre småjobb är gjorda under vintern, bla. en ordentlig röjning i vid stängslet runt de stora hagarna, underhåll av parkeringen mm.

Nord Långö

Beslutet av revideringen av naturreservatet har varit ute på remiss och beslut beräknas vara klart i höst. Naturreservatet blir utvidgat med delar av Syd Hälsö och Nord Hällsö.

Alaska föreslås utgå ur naturreservatet och markägaren, Naturvårdsverket, kan stycka av Alaskaanläggningen.

Diskussioner pågår vad gäller Alaskas framtid och ägandet.

En akut insats görs för att säkra Alaskaanläggningen i vår. Detta sker genom ett bidrag till Strömstads kommun som i sin tur anlitar lämplig entreprenör för att säkra anläggningen avseende de mest akuta behoven. Ett Leader-projekt jobbar med att utveckla Alaska och även finna långsiktiga förutsättningar.

Tyvärr har vi blivit tvungna att sänka ambitionen avseende åtgärder på grund av budgetläget. Kontakter med Naturvårdsverket för att de ska förbereda avstyckning och försäljning av Alaska-anläggningen sker i dialog. Strömstads kommun har ännu inte tagit ställning om de är intresserade att köpa.

Naturreservat på Norra Öddö

Tidigare röjningar följs upp varje sommar för att inte nytt sly ska växa upp. Vi skickar in material från idegran i våra naturreservat (bla. Norra Öddö) till en genetisk studie som ska titta på skillnader mellan den inhemska arten och trädgårdshybrider. För vår del kan det vara intressant att se om alla bestånd i vårt område är inhemska idegranar (fridlyst art) eller om det kommit in fröspridda från odlade idegranar.

KOSTERHAVETS NATIONALPARK

Väderöarna

Väderöarnas NR är utanför Kosterhavsdelegationens ansvarsområde men det kan nämnas att under året har en del skötselinsatser genomförts även här av Funktionen för Kosterhavet som har förvaltningsuppdraget. Vi arbetar med att uppdatera information på skyltar och planerar nytryck av folder. I dagsläget är det oklart hur mycket vi hinner få färdigt inför högsäsongen.

Grillplatser och fler toaletter

I Kosterhavet ser vi ett behov av nya platser för ett antal toaletter som har en koppling till hur besökare rör sig på ett nytt sätt på grund av det ökade intresset för paddling. Exempel på öar som är välbesökta av paddlare är Burholmen väster om Sydkoster. 3 lokaliseringar planeras men är nu nedprioriterat pga minskade anslag.

Det finns många sop/dass-byggnader ute i naturhamnarna med de är av naturliga skäl inga bra angöringsplatser för kajak. Tyvärr har detta skjutits på framtiden pga budgetläget. Prio är dock att förstärka toalettservicen på Ursholmens fyrplats, steg ett att skapa en anläggning för de som hyr på ön.

Alaska fått en grill inom ramen för nämnt Leader-projekt för Alaska.

Insatser mot invasiva arter på land (IAS)

Även i år har vi extra medel för arbetet med invasiva arter. Brixly ska fortsätta följa upp grävningarna av vresros i Basteviken (Nordkoster), i sundet på Nord- och Sydkoster samt på Västra Rossö och Saltö. På några mindre områden har vi fortsatt att röja vresros där vi inte har betesdjur som håller efter dom. Viktigt att inte de senaste årens insatser inte har varit för gäves utan kan efterhanteras.

KOSTERHAVETS NATIONALPARK

Skyltar

Skyltar som lyfter fram de för besökarna mest relevanta föreskrifterna har nu även kommit upp på Saltö. Vartefter det hinns med kommer anpassade skyltar monteras på holmar i Kosterhavet och på Västra Rossö.

Vi har tagit fram en informationsskylt om fågel- och sälskyddsområden som är tänkt att finnas i hamnar i vårt område.

Den stora informationsskylten om Kosterhavet och Sveriges nationalparker är nu på plats på Entré Resö.

Skyltar för Snorkelhotspotsen på Resö finns inkl skyltställen finns nu framme och ska nu bara monteras.

Kommande nya föreskrifter Kosterhavet NP kräver en större insats.

Foldrar

Ny upplaga av Kosteröarnas NR på svenska och engelska är beställd och levererad.

Foldern Kusten har tryckts i ny upplaga.

Folder för Kosterhavets NP avvaktar nya föreskrifter. Mindre upplaga beställs för att klara sommaren.

Uppföljning/undersökningar

Uppföljning av biodiversitet på djupa mjukbottnar

Resultaten från flera års uppföljning av biodiversiteten på de djupa mjukbottnarna har nu sammanställts i en rapport för Kosterhavet som är klar och kommer att publiceras på webben. Uppföljningen har skett i samarbete med den nationella och regional miljöövervakningen. Uppföljningen utförs av Göteborgs universitet.

KOSTERHAVETS NATIONALPARK

Uppföljning av sjöfågel

En viss uppföljning av sjöfågel för att följa beståndsutveckling och artsammansättning hos häckande kustfåglar, främst hos ejder och tärnor, samt hos övervintrande fåglar, främst skärnäppa, storskarv och toppskarv har skett under några år. Skriftlig rapport publicerades i juli-21 och finns på webben. Vi fortsatte med denna uppföljning även under 2023 och planerar det i mån av budgetutrymme även för 2024.

Inventering och uppföljning på land

I år har vi prioriterat ner uppföljningar och inventeringar på land av budgetskäl. Förra årets rapport om inventering av skalbaggar finns här: [Publikationer-arkiv - Kosterhavets nationalpark](#)

Inventering och uppföljning av knobbsäl och kutar

Uppföljning av knobbsäl och kutar i Kosterarkipelagen är genomförd under åren 2021, 2022 och 2023 av Göteborgs universitet. Resultaten visar att reproduktionen har minskat jämfört med de senaste räkningarna 2014-2016. Analys av dieten (spillningsprover) visar att andelen torsk och sill i dieten har minskat avsevärt från tidigare historiska dietstudier. Knobbsälen är generalist och äter av de fiskarter som är vanligast för stunden. I de analyserade proverna utgjorde tobis och blåvitling en stor andel. Sälarnas hälsa har även dokumenterats med hjälp av drönare. Resultat från de olika undersökningarna pekar mot att knobbsälarna är födobegränsade. Rapporten kommer att publiceras på vår webb.

Provtagning av havssula och sillgrisslor avseende fågelinfluensa

Efter att fått in färskdöda fåglar under hösten valda vi efter samråd med SVA att skicka in dem för analys avseende fågelinfluensa. Det var en havssula samt några sillgrisslor. Alla var lyckligtvis negativa.

KOSTERHAVETS NATIONALPARK

Tillsyn 2024

Tillsynen genomförs i mindre omfattning jämfört med tidigare år avseende sommarsäsongen.

Naturligtvis kombineras tillsynen med andra aktiviteter i fält.

Önskemålet att vi som naturvårdsvakter skulle kunna utfärda en ordningsbot för uppenbara brott mot föreskrifterna kvarstår! Detta hade minskat byråkratin avsevärt med bibehållen rättssäkerhet.

Fortsatt samverkan med Kustbevakningen.

Tillsynen präglas av värdskap och god information i första hand, rapportering i andra hand.

Redan denna säsong har problem med okopplade hundar noterats på öar där betesdjur kommit ut.

Föreskrifterna i nationalpark och naturreservat

Reviderade föreskrifter finns nu i Kosteröarnas NR Väderöarnas NR samt Saltö NR. Foldrar och skyltar har uppdaterats.

Regler rörande hastighetsbegränsning till havs kommer att regleras i Sjötrafikkungörelsen istället för Miljöbalken. Detta medför att Kustbevakningen får utfärda en ordningsbot direkt på plats. Gäller även i Kosterhavets NP. Process att revidera föreskrifterna i Kosterhavets NP pågår nu med beslut i juni och nya föreskrifter förväntas vinna laga kraft 2024. Även här kommer det krävas uppdatering av skyltar och foldrar.

Naturum Kosterhavet

Samanställning över hela 2023, som skickas till Naturvårdsverket i form av en Verksamhetsberättelse, biläggs rapporten som ni får i samband med beslutsmötet i maj 2024. Vi har under året arbetat utifrån de prioriteringarna vi satte efter att vi fick ta del av årets budget i februari. Vi beslutade även att lägga in en fjärde prioritering om finansiering av resor för skolor och SFI i Strömstad och Tanums kommuner. Dessa är prioriterade målgrupper som vi inte vill riskera att tappa. Vi kommer dock försöka skapa dialog med kommunerna kring dessa kostnader för kommande år. Idealt vore om vi kunde hjälpas åt med finansieringen av resorna.

Prioriteringar 2024:

1. Följa riktlinjernas minimikrav på 1 000 öppettimmar fördelade på minst 150 dagar.
2. Följa riktlinjernas krav på minst 100 programpunkter.

KOSTERHAVETS NATIONALPARK

3. Prioritera delar av verksamheten som genererar bidrag: Besöksiffror upp till 80 000 besökare, öppettimmar, öppettidagar, guidningar, föredrag och skolklasser.
4. Fortsatt bekosta resor för skolor och SFI-verksamhet i Strömstad och Tanums kommuner.

2023 års besöksiffror

Början på året var kall och januari-mars var lugna. Sen tog det sig i april och besöksrekord slogs i maj och juni. Besöksrekord slogs även i september. Detta tyder på att vi ökar på besöken i utaför högsäsong och inte där vi redan har som mest besök (juli och början av augusti). Det är väldigt positivt och något vi och andra aktörer aktivt jobbat med i flera år. På det stora hela har årets besöksantal på 70 000 besökare givit oss ett nytt besöksrekord.

Besökare naturum Kosterhavet												
	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	
januari	276	170	120	89	121	238	126	34	stängt	114	98	
februari	340	124	155	219	165	154	202	284	stängt	375	248	
mars	533	299	216	956	147	556	198	160	stängt	619	364	
april	915	1467	1372	768	2127	794	1348	0	stängt	2330	1785	
maj	2042	3396	4540	3 454	2 250	3 631	2 372	832	1527	3859	5439	
juni	6379	5428	5500	7327	5481	5929	6475	3252	6029	10030	10237	
juli	20678	18327	20980	23201	23564	21406	22419	18305	24837	30748	29734	
augusti	10969	9527	11003	12298	13536	12765	11501	8896	14598	15491	15180	
september	2357	1984	2229	2899	2459	2129	2412	2402	3 178	3917	4477	
oktober	967	972	1464	945	651	785	952	1255	1430	1210	844	tom 9/10
november	587	309	452	803	425	554	291	stängt	1493	848		
december	283	159	140	189	388	130	162	stängt	309	339		
TOTALT	46326	42163	48171	53148	51314	49071	48458	35420	50223	69880	68406	SUMMA 562580

Årets (2024) aktiviteter

Vi öppnade som vanligt på sportlovet och hade därefter öppet torsdag-söndag fram till mitten på maj då vi började ha öppet alla dagar.

April-maj innebär en intensiv tid med många skolbesök i naturum men också uppsökande verksamhet inte minst i Tanum.

Planering pågår för sommarprogrammet och anställningar av säsongspersonal. Neddragning av öppettiderna samt köpta aktiviteter såsom exempelvis föreläsare pga ekonomiska läget. Aktiviteter i egen regi samt fler samarbeten prioriteras.

1:a juni blir det en temadag på Saltö om invasiva arter.

KOSTERHAVETS NATIONALPARK

Översyn av fördelningsnyckeln avseende bidraget från naturvårdsverket till landets naturum pågår. Bidraget idag står av en fast del om 700 tkr sedan en rörlig del som bl a styrs av antalet besökare, antal aktiviteter, skolklasser etc. Förslag från NVV kommer inom kort är det sagt men det flggas inte för mer medel totalt sett.

Grupper

Gruppresor

Vi har haft många gruppresor under våren.

Skolgrupper

Strömstads kommun har nu kommit med sina 4:or, 8:or och 2:orna i gymnasiet. Vi är väldigt glada för att samarbetet flyter på så fint efter några års trevande med att hitta rätt kontakter.

Efter dialog med Tanums kommun blev det även träffar med kommunens alla 4:or. Eftersom det är svårt för de skolorna att matcha Kosterbåtarna och det blir för dyrt att chartra båtar så mötte vi upp dem på en strand nära dem för strandexpedition. Vi väntar nu på respons från dem kring hur de tyckte att det fungerade. Optimalt vore ju att få ut dem till naturum på Koster. Vi hörde av oss till Sparbanken i Tanum i våras för att försöka få pengar till att chartra båtar för skolorna i Tanum men vi ligger tyvärr utanför deras område för sponsring. Alla inspel på hur vi kan få medel till detta är välkomna!

Vi har även haft besök från diverse andra grundskolor, gymnasium, folkhögskolor, högskolor och universitet från hela Sverige.

SFI

Vi besökte som vanligt Tanums och Strömstads SFI-grupper under våren för att berätta om allemansrätten.

Informationssatsningar

Media och infoevent

Kosterbladet, Resö Hamnmagasin, Go tur i Tanum, Strömstad/Kosterhavet.

Detta är exempel på trycksaker där vi har med redaktionellt material och annan information om Kosterhavet och naturumsverksamheten.

Vi har dragit ned på allt som är av annonskaraktär och medföljande kostnader.

KOSTERHAVETS NATIONALPARK

Kosterbladet 2024 har vi halverat antal sidor på grund av kostnaderna.

Vi hade med information i Kosterkuriren som ges ut av Koster's samhällsförening.

Vi kommer som vanligt delta i **Västerhavsveckan** som i år startar 3 augusti med invigning i Strömstad.

Webb, Facebook och Instagram

Vi uppdaterar både Facebook och Instagram kontinuerligt. Vi har per oktober mer än **14 300 följare** på Facebook och mer än **7 200 följare** på Instagram. Vi administrerar gemensamma Instagramkontot för Sveriges nationalparker ett antal gånger per också. Vi sköter även Kosterhavet på hemsidan för Sveriges Nationalparker. För LIFE *Lophelia* projektet finns också en separat hemsida.

Kosterhavet ligger i topp i landet vad gäller följare på Facebook och Instagram i jämförelse med andra nationalparker och naturum. Du följer väl Kosterhavet?!

Guldkronan – nationalparksmarkören

Inget nytt besked från Naturvårdsverket har givits denna stund i april 24. Troligen dock, att Naturvårdsverket avbryter utsättning av denna symbol i nationalparkerna i landet.

Ett alternativ för befintlig guldkrona kan vara att lägga den på botten i anslutning till snorkelleden på Rörvik. Utreds nu för ett genomförande. Muntligt ok från markägare (vattenrättsinnehavare).

KOSTERHAVETS NATIONALPARK

Projekt och samarbeten

Samverkan med Tjärnö marina laboratorium

Vi samverkar främst i projektet LIFE *Lophelia* som är ett gemensamt projekt om restaurering av djuphavskoraller.

Samarbete sker även i ett projekt om uppföljning och restaurering av stortare, som är tänkt att pågå till och med 2025.

Interreg Nordsjön, projekt FREIIA

Projekt med öar som har koppling till skyddade områden.

Nätverk mellan öar i Danmark, Norge (Hvaler), Nederländerna, Frankrike och Tyskland.

Högskolan Väst har en stor del från svensk sida att beforska och metodutveckla hållbar utveckling i ö-samhällen anslutna till områden med skyddad natur.

För Kosterhavets del är det att lära och lära sig av partners i projektet avseende förvaltning och naturvägledning kopplat till lokal utveckling.

En första workshop ägde rum på Koster i slutet av april 23 nästa var i Bretangne i september 23 och den senaste var på Bornholm i april 24.

Projektet är 3-årigt och pågår till 2025.

Vår insats är genom egen tid.

FREIIA står för Facilitating Resilience Empowerment learning from Islands' regions Innovation Approaches.

Samförvaltningen i Norra Bohuslän

Samförvaltningen är viktig som en plattform att diskutera förvaltningsfrågor som rör fisket och naturskyddet lokalt. Ordförande för Samförvaltningens styrgrupp är Lars Tysklind. Senaste styrgruppsmötet var 231124 och central fråga var aktuell remiss avseende trålförbud i skyddade områden.

KOSTERHAVETS NATIONALPARK

*Samverkansgrupp – samverkan med Strömstad/Tanum
kommuner*

I samband med Kosterhavets nationalparks 10 årsjubileum bjöd Strömstads och Tanums kommuner in till ett fördjupat samarbete för att utveckla en hållbar destination i och runt Kosterhavet. Ett uppskattat initiativ som rimmar väl med Kosterhavets syfte. Aktiviteter/träffar genomförs.

Till detta kan också läggas Turistrådet i Västsveriges initiativ Hållbarhetsklivet där Kosterhavets nationalpark är ansluten till.
<https://hallbarhetsklivet.se/>

*Varumärket Sveriges nationalparker
– implementering med näringslivet*

De som har partnerskapsavtal finns nu även med länk på Sveriges nationalparker.se/kosterhavet.

Nätverksträffarna som hålls en gång per år är en viktig del. Att ha en löpande dialog med kunskapsöverföring, ta del av varandras kunskap, behov och få en samsyn kring olika frågor.

Senast möte avhölls på Resö med besök på nya Entré Resö.
Nästa möte blir till hösten 2024.

*Strategi för Sveriges nationalparker
– ersättning av den nationella nationalparksplanen*

Kosterhavet har fått varit med i en referensgrupp som leds av Naturvårdsverket som handlat om att det ska tas fram en ny strategi vad avser Sveriges nationalparker. Dels om att nationalparkerna är en resurs för hållbar utveckling men också öka takten i bildandet nya nationalparker. Ett intressant arbete där Kosterhavet bidragit med erfarenheter. Detta arbete har gått ned i sparlåga av Naturvårdsverket.

KOSTERHAVETS NATIONALPARK

Brunvit skyltning

Avvaktar den kommunala samordningen av skyltning som är aviserad. Efter samtal med Strömstads kommuns Tekniska förvaltning har de ej kommit igång ännu. Torde vara en återkommande fråga i arbetet med Strömstads och Tanums kommuner enligt ovan. Kan passa bra att lyfta in i ovan nämnda samarbete med Strömstad och Tanums kommuner.

Underlag för skyltning ut till Entré Resö är framtaget. (Motsvarande Entré Saltö och Entré Rossö). Beställs 2024. Offert väntas från Trafikverket.

Anläggningar och byggnationer

Entré Resö

En folkfest genomfördes med invigningen av Entré Resö den 18 maj 2023. Fler hundra deltog och glädjen var stor. Sedan invigningen har närmare 13 000 besökt utställningen och många barn uppskattar lekskeppet

Ursholmens fyrplats

Under säsongen 2023 hade vi ca 600 gäsnätter på Ursholmen. Förutom allmänhet var det sälforskare, dykare m fl. En del avbokningar tyvärr pga mycket vind. Speciellt påverkades kajakpaddlare.

Renovering invändigt i Norra huset fortgår 2024.

Under vinterhalvåret har nya dörrar monterats i Östra huset och Bagarstugan, nya skorstensplåtar, ommålning fyrton beställt.

Ny utställning fyrmuseet avvaktar medel.

Nytt bastuaggregat kommer att doneras i enlighet med nya riktlinjer från NVV.

En annan angelägen fråga är ny toalettanläggning uppe vid husen. Finns offert men tveksamt om det finns medel inom fastighetsförvaltningen.

KOSTERHAVETS NATIONALPARK

*Kroken, förråd verkstad och personalutrymmen.
(Sydkoster)*

Naturvårdsverket beslutade i februari 22 att medel ska finnas för byggnation 2023. Dock var Naturvårdsverket tvungna att backa på detta och i årets investeringsbeslut var inte Kroken med. Samma gällde för 2024 år investeringsbudget.

Finns nu färdiga projekteringshandlingar klara för ett FFU.
Godkänt av Strömstads kommun att koppla in på kommunens VA-nät.

Anläggningen förslås också få solceller på taket.

Detta måste lösas.

En tung arbetsmiljöfråga för Kosterhavet och våra praktiska naturvårdsförvaltare.

Den akutplan som fanns verkställs nu att isolera delar av befintlig carport för att skapa en mindre varm verkstad samt att hyra in bodar för att klara personalutrymme. Detta genomförs nu och ska förhoppningsvis vara klart innan nästa kalla årstid

NVV är medvetna om vikten att få till denna investering. Intrikat när Länsstyrelsen sitter med arbetsmiljöansvaret och NVV med fastigheten och beslut om investering.

Entré Rossö

Fungerar väl med Entrévärdarna Glenn och Stefan. De fortsätter även 2024.

Ommålning dröjt pga brist på entreprenörer med ramavtal. Ny målbild är att anläggningen kan bli ommålad 2024. Anbud ute nu avseende direktupphandling av ommålningen. Förhoppningsvis kommer det in anbud.

Önskemål att göra om bryggan så att mindre båtar kan lägga till har tyvärr inte kunna prioriterats pga bristen av investeringsmedel hos NVV.

Ca 25 000 besökare per år.

Entré Saltö

Arrendator för året blir de som även driver Entré Rossö.

KOSTERHAVETS NATIONALPARK

Tvättning och strykning med tjära planeras under 24.

Fått byggt kallförråd för skötseln av Saltö, nu även med belysning.

naturum Kosterhavet

Inga större underhållsåtgärder ska genomföras under 2024 förutom översyn av takets träbeklädnad. Alternativet med solceller borde utredas. NVV har inte stängt dörren för satsningar på solceller.

Under hösten har en energikartläggning genomförts. Väntar på ev förslag på åtgärder. Men solceller är en en.

Andra friluftslivsanordningar på gång

Göra klart snorkelhot-spotsen på Resö

Besöksräknare är under upphandling. Kosterhavet ansvarar för en upphandling för hela länet. För Kosterhavets del planeras att placera besöksräknare på strategiska punkter, exempelvis på Kockholmen, Saltö, Nordkoster, Ursholmen samt kunna ha någon mobil att flytta runt. Säkerhetsanalys pågår. Kommer omvärderas pga medelsbrist.

Övrigt

Tillgänglighet

Turistrådet Västsverige skickade ut en kontrollant för tillgänglighet. Hon gick igenom hela naturums lokaler. All data har stoppats in i Tillgänglighetsdatabasen. Så nu är naturum med i TD, men det blev kortvarigt.

<https://www.vastsverige.com/turistradet-vastsverige/artiklar/tillganglighetsdatabasen/>

Pga av hög årsavgift till VGR är nu vår anslutning till TD avslutad.

KOSTERHAVETS NATIONALPARK

Biogasbil och andra fossilfria fordon/maskiner.

Vår biogasbil har köptes in för ett par år sedan och har fungerat väl.
Två elfordon går på Koster.
Laddningsbara elverktyg provas i naturvårdsskötseln.
Eldrift av båtar värderas.

Hummertinor i farleder

Varje år förloras ett större antal hummertinor som läggs i farleder. Exempel på detta finns även i Kosterhavets nationalpark. Förutom skador på båtar och en ren säkerhetsrisk som i sin tur kan orsaka skador både på människor och natur så ligger de förlorade hummertinorna och spökfiskar under en lång tid.

Kosterhavet kommer att ta upp en dialog med berörda myndigheter om detta problem. Kvarstår.

Håll Bohuslän Rent

Bohuskommunerna, Turistrådet i Västsverige, Håll Sverige Rent samt Ren Kust kommer att driva en kampanj för minskad nedskräpning och ökad materialåtervinning. Inte minst i gästhamnarna. Blir också ringar på vattnet ut i naturhamnar och i skärgården. Tydligare uppmaning att ta med sig avfall iland istället för att lämna det ute i skärgården. Kosterhavet följer detta. I naturum och Entré Rossö delas det skräpplockar-kit ut från projektet under sommaren 24 också.

Toalettutmaningar

Nordkosters gästhamn har meddelat att de stänger sina toaletter sommartid för icke betalande båtgäster. Anledningen som anges är kapacitetsbrist. Kosterhavet avser att få till en dialog om detta för det kommer få konsekvenser i ett besökarperspektiv. Fortsatt dialog inför 2024. Besked från Strömstads kommun är att en toavagn är inköpt och kommer ut sommaren 24.

KOSTERHAVETS NATIONALPARK

Nationalparksträff södra Sverige 2024

I september bjuder Kosterhavets- och Tresticklans nationalparker in förvaltarkollegor till träff. Värskapet vandrar mellan nationalparkerna. Bland annat kommer Kosterhavet 15 år lyftas genom erfarenheter av naturvårdsarbete över och under ytan. Ett besök planeras till vår nya Entré på Resö också.

Organisationsfrågor och rekryteringsbehov

Rekryteringsbehov

Marin förvaltare Kosterhavet kommer att rekryteras under sommaren för att ersätta Anita Tullrot som slutar vid årsskiftet för att arbeta 50% med Lopheliaprojektet under 2025 för att sedan gå i pension fullt ut. Då vi ser möjligheter bli med fler marina Life-projekt och LOVA finns behov och finansiering för tre marina förvaltare för hela kusten inkl Kosterhavet.

Praktisk naturvårdsförvaltare, kompetensöverföring.

Rekrytering inför pensionavgång Tomas Willdal men vi värderar att även att kunna ha tre praktiska naturvårdsförvaltare och kunna ha mer uppdrag i egen regi inom naturskötsel och fastighetsförvaltning.

Länsöverdirektör Lisbeth Schultze har nu gått i pension och vi tackar för hennes 10 år som ordförande i Kosterhavsdelegationen.

Nu Länsöverdirektör är från 1:a april Jörgen Peters och tillika ordförande i Kosterhavsdelegationen. Välkommen säger vi!

.....

För Funktionen för Kosterhavet, Naturavdelningen i maj 2024.

Anders Tysklind
Nationalparkschef
med medarbetare